

**UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE EDUCAȚIE
FIZICĂ ȘI SPORT DIN BUCUREȘTI**

**CODUL DE ETICĂ
ÎN ACTIVITĂȚILE DE
CERCETARE - DEZVOLTARE – INOVARE**

COD UNEFS – ICO 02

Elaborat	Verificat	Avizat	Aprobat	Aprobat	Ediția	Revizia
DMC	CEAC	Prorector	Senatul Universității	Rector	1	0
Prof univ. dr. Monica Stănescu	Președinte Prof.univ. dr. Virgil Tudor	Prof. univ. dr. Vasilica Grigore	Președinte Prof.univ. dr.HC Viorel Cojocar	Prof. univ. dr. Florin Pelin		

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

INDICATORUL APROBĂRILOR ȘI AL REVIZIILOR

Nr. crt.	Revizia/ Data aplicării	Numărul capitolului și al paginilor revizuite	Conținutul modificărilor	Nume, prenume și semnătură				
				Elaborat	Verificat	Avizat	Aprobat	Aprobat
1.	R01 / 29.01.2019	Ediția completă	Elaborare ediția 1	DMC	CEAC	Prorector	Senat	Rector
				Prof univ. dr. Monica Stănescu	Președinte Prof.univ. dr. Virgil Tudor	Prof. univ. dr. Vasilica Grigore	Președinte Prof.univ. dr.HC Viorel Cojocar	Prof. univ. dr. Florin Pelin

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

CUPRINS

Nr.crt.	Conținut	Pagina
1	SCOP	5
2	DOMENIU DE APLICARE	5
3	CADRUL DE REFERINȚĂ	5
4	DEFINIȚII	6
5	STANDARDE ȘTIINȚIFICE.....	9
6	PRINCIPII ETICE ALE ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ ÎN DOMENIUL ȘTIINȚEI SPORTULUI ȘI EDUCAȚIEI FIZICE.....	9
7	STABILIREA COLECTIVULUI DE AUTORI	12
8	ASPECTE PRIVIND DREPTURILE DE AUTOR.....	14
9	BREVETE DE INVENȚIE	16
10	RESPONSABILITĂȚI	16
11	NORME DE BUNĂ CONDUITĂ ȘI ABATERI ÎN CERCETARE.....	18
12	SANȚIUNI.....	20

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

12	DISPOZIȚII FINALE	20
13	LISTA DE DIFUZARE	21

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

1. Scop

Codul de etică în activitățile de cercetare - dezvoltare - inovare definește principii, norme de conduită și stabilește proceduri ce vizează proiectarea, organizarea, desfășurarea și finalizarea activităților de cercetare științifică din domeniul Științei sportului și educației fizice și din domeniile conexe, dezvoltarea tehnologică și de inovare din Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București (UNEFS).

UNEFS, parte a sistemului național de cercetare-dezvoltare - inovare, este responsabilă, prin toți membrii comunității academice, pentru respectarea valorilor etice și a normelor în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare.

2. Domeniu de aplicare

Codul de etică în activitățile de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de inovare, denumite în continuare activități de cercetare-dezvoltare, prezintă un ansamblu de principii morale și de proceduri destinate respectării acestora. Prevederile codului se aplică în activitățile mai sus menționate, de către toți membrii comunității academice.

Codul de etică în activitățile de cercetare – dezvoltare - inovare este în consens și se completează cu prevederile *Codului de etică și deontologie profesională universitară din UNEFS*.

3. Cadrul de referință

Codul de etică în cercetare – dezvoltare - inovare este în conformitate cu prevederile următoarelor acte normative:

- Legea Educației Naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr.57 din 16 august 2002, privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică;
- Legea Nr. 319 din 8 iulie 2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare;
- Legea nr. 206/2004, privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr. 206 din 27 mai 2004 privind conduita în cercetarea științifică, dezvoltare tehnologică și inovare;
- Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 400 din 22 februarie 2007;
- OM nr. 4393/2012, privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării;

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

- Declarația de la Helsinki (1964);
- Carta Universității Naționale de Educație Fizică și Sport din București;
- Codul de Etică și Deontologie Profesională Universitară din UNEFS.

Conform Legii nr. 206 din 27 mai 2004, privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial nr. 505 din 4 iunie 2004, etica în activitățile de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de inovare, se bazează pe un ansamblu de *principii morale și de proceduri* reunite în *Codul de etică și deontologie profesională al personalului de cercetare-dezvoltare*, elaborat de *Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare*, cu respectarea reglementărilor internaționale la care România a aderat. Acestea sunt comune tuturor disciplinelor de cercetare, și reprezintă, în același timp, o resursă informațională pusă la dispoziția celor care participă la derularea efectivă a activităților de cercetare-dezvoltare și inovare. Prin respectarea acestor principii morale se definește buna conduită în activitatea de cercetare–dezvoltare.

4. Definiții

Art.1. (1) Buna conduită în cercetarea științifică se referă la:

- respectarea legilor în domeniul cercetării științifice;
- garantarea libertății în știință, în cercetarea științifică și în învățământ;
- respectarea principiilor bunei practici științifice;
- asumarea responsabilităților;

(2) Buna conduită în cercetare-dezvoltare trebuie să se desfășoare cu ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic, asigurându-se protecția acestora față de eventualele agresiuni produse de știință și tehnologie

(3) Buna conduită în cercetare-dezvoltare se asigură în conformitate cu reglementările internaționale din domeniu și cu legislația Uniunii Europene, precum și cu ajutorul regulilor de etică ale programelor de cercetare științifică.

Art.2. În sensul prezentului cod, termenii de bază sunt definiți astfel:

- (a) acțiune ostilă – mijlocirea oricărei acțiuni efectuate pentru a acoperi instituția sau membrii ei de efectele negative asupra statutului universității. Ea se referă la angajări, acordarea de grade profesionale, promovări, obținerea de granturi sau contracte, cooperări etc.;
- (b) alegație – invocarea unei teorii, unei păreri, unui document etc. pentru a argumenta fraudă în cercetarea științifică;

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

- (c) ancheta – etapa inițială a cercetărilor asupra fraudei în cercetarea științifică, care se declanșează după alegație. Ancheta are rolul de a verifica dacă alegația are o bază reală sau nu și este realizată de un număr mic de persoane;
- (d) arbitrarea – rezolvarea unei dispute asupra fraudei în cercetarea științifică de către un arbitru. Decizia arbitrului trebuie respectată în toată unitatea sau instituția de cercetare-dezvoltare;
- (e) arbitru – persoană juridică sau fizică, cu calificare corespunzătoare, care trebuie să analizeze și să decidă asupra gradului de culpabilitate al persoanei acuzate de abatere de la buna conduită în cercetarea științifică;
- (f) buna practică – respectarea ansamblului de acte normative care reglementează buna conduită în cercetarea științifică;
- (g) conflict de interese – situația de incompatibilitate în care se află o persoană juridică sau fizică care are un interes personal ce influențează imparțialitatea și obiectivitatea activităților sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activităților de cercetare – dezvoltare și obținerea de granturi sau contracte de cercetare; interesul personal include orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/soția, rude ori afini până la gradul al patrulea inclusiv, sau pentru unitatea ori instituția de cercetare –dezvoltare din care face parte;
- (h) comunitate științifică – grup de cercetători științifici ai unităților sau instituțiilor de cercetare-dezvoltare. În sens larg, totalitatea cercetătorilor științifici dintr-o țară, dintr-o zonă a lumii sau din întreaga lume;
- (i) confecționarea de date – înregistrarea și prezentarea unor date din imaginație, care nu sunt obținute prin metodele de lucru folosite în cercetarea științifică;
- (j) confidențialitate – păstrarea secretului asupra cercetării științifice aflate în desfășurare sau recent finalizate, asupra persoanei acuzată de fraudă și asupra persoanei care face o alegație;
- (k) eroare – eroare neintenționată, datorată insuficienței informării, insuficienței practici profesionale, neglijenței profesionale sau entuziasmului științific exagerat; depistarea erorii impune autorului ei obligația de a o denunța public; în cazul lucrărilor publicate, recunoașterea erorii trebuie făcută în aceeași, revistă, jurnal etc. în care ea a apărut;
- (l) evaluare – aprecierea rezultatelor cercetării științifice prin folosirea unor criterii calitative și cantitative, cum ar fi prestigiul revistei, jurnalului etc., numărul de citări, impactul asupra societății, sau asupra mediului ambiant etc;
- (m) fraudă – acțiunea deliberată de confecționare, falsificare, plagiere, înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării științifice, sau alte procedee care se abat mult de la practicile acceptate de comunitatea științifică și care au ca scop obținerea unui prestigiu științific, a unor finanțări, a conducerii de proiecte sau a acceptării rapoartelor de cercetare etc.;

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

- (n) integritate – politica cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare și a asociațiilor cu preocupări în domeniul cercetării și/sau valorificării rezultatelor științifice pentru respectarea demnității umane, a valorilor intrinseci ale științei, a animalelor și a mediului înconjurător;
- (o) investigație – etapa a doua a cercetărilor asupra fraudei, care urmează anchetei și care se bazează pe fapte dovedite;
- (p) normă legală – prevedere legală care restrânge libertatea în cercetarea științifică, cum ar fi legile de respectare a demnității umane, de protecție a animalelor, de folosire a drogurilor, a substanțelor chimice sau radioactive etc.;
- (q) notificare – comunicarea scrisă făcută unei persoane acuzată de fraudă în cercetare; notificarea se trimite persoanei în cauză înaintea procedurilor de anchetă sau investigație;
- (r) paternitate – calitatea de autor al unui produs științific;
- (s) plagiat – însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație personală; violarea proprietății intelectuale prin însușirea abuzivă de idei ale altuia (altora);
- (t) probitate intelectuală – neacceptarea falsificării de rezultate științifice, neînsușirea de idei sau rezultate ale cercetării științifice, nedivulgarea conflictelor de interese etc., cu scopul de a nu induce în eroare comunitatea științifică și de a nu crea prejudicii societății;
- (u) produs științific – produs industrial, agricol etc., publicație, brevet de invenție, program de calculator etc. obținut în urma activității de cercetare științifică;
- (v) proprietate intelectuală – totalitatea mijloacelor prin care o idee este difuzată (carte, articol, suport electronic etc.), precum și dreptul de autor corespunzător; după caz, proprietatea intelectuală se poate referi și la tezele de doctorat; lucrarea semnată de mai mulți autori aparține fiecăruia dintre ei; dacă ideea n-a fost difuzată printr-unul din mijloacele menționate ea nu reprezintă o proprietate intelectuală;
- (w) responsabilitate – responsabilitatea cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare, precum și a publicațiilor științifice pentru păstrarea integrității în cercetare;
- (x) sancțiune – sancțiune aplicată persoanei fizice sau juridice, care nu respectă reglementările bunei conduite în activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare;
- (y) standard științific – normă sau ansamblu de norme care reglementează buna conduită în cercetarea științifică;
- (z) valoare științifică – calitatea unui produs științific de a contribui la progresul cunoașterii.

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

5. Standarde științifice

Art.3. (1) Respectarea standardelor științifice constituie o garanție a bunei conduite în cercetarea științifică.

(2) Principalele standarde științifice generale exclud:

- (a) ascunderea sau înlăturarea rezultatelor nedorite;
- (b) confecționarea de rezultate;
- (c) înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- (d) interpretarea deliberat distorsionată a rezultatelor și deformarea concluziilor;
- (e) plagierea rezultatelor sau a publicațiilor;
- (f) prezentarea deliberat deformată a rezultatelor altor cercetători;
- (g) neatribuirea corectă a paternității unei lucrări;
- (h) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțări;
- (i) nedezvăluirea conflictelor de interese;
- (j) deturnarea fondurilor de cercetare;
- (k) neînregistrarea și/sau nestocarea rezultatelor, precum și înregistrarea și/sau stocarea eronată a rezultatelor;
- (l) lipsa de informare a echipei de cercetare, înainte de începerea activității la un proiect de cercetare, cu privire la: drepturi salariale, răspunderi, coautorat, drepturi asupra rezultatelor cercetărilor, surse de finanțare și asocieri;
- (m) lipsa de obiectivitate în evaluări și nerespectarea condițiilor de confidențialitate ale rapoartelor de evaluare, alegațiilor, rapoartelor de cercetare etc.;
- (n) publicarea sau finanțarea repetată a acelorași rezultate ca elemente de noutate științifică, fără a se menționa sursa inițială și/sau cu adăugiri nesemnificative;
- (o) nerecunoașterea metodologiilor și a rezultatelor altor cercetători ca sursă de informare;
- (p) nerecunoașterea erorilor proprii;
- (q) difuzarea rezultatelor proprii într-o manieră iresponsabilă, cu exagerări și repetări;
- (r) nerespectarea clauzelor granturilor, contractelor, protocoalelor etc.;
- (s) împiedicarea unor cercetători în activitatea lor sau favorizarea altora.

6. Principii eticele activității de cercetare științifică în domeniul Științei Sportului și Educației Fizice

Art.4. Progresul cunoașterii este bazat pe libertatea cercetării științifice. Această libertate este îngăduită de:

- (a) respectarea demnității și a drepturilor omului;
- (b) protecția animalelor;
- (c) protejarea mediului ambiant.

Art.5. Libertatea cercetării științifice se asigură prin:

- (a) accesul liber la sursele de informare;

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

- (b) schimbul liber de idei;
- (c) neamestecul factorului politic în activitățile de cercetare – dezvoltare și inovare;
- (d) necenzurarea produselor științifice;

Art.6. (1) Cinstea cercetătorului față de propria persoană și față de ceilalți cercetători constituie un principiu etic de bază pentru buna conduită în cercetarea științifică. Necinstea poate conduce la o imagine nepotrivită a științei și poate altera încrederea reciprocă a cercetătorilor.

(2) Onestitatea cercetătorului științific asigură respectarea contribuțiilor predecesorilor, concurenților și partenerilor și conduce la diminuarea numărului de erori și exagerări.

(3) Îndoiala asupra propriilor rezultate poate conduce la eliminarea erorilor.

(4) Responsabilitatea asupra apariției necinstei revine deopotrivă cercetătorului și unității sau instituției de cercetare-dezvoltare.

(5) Universitatea are un rol major în prevenirea necinstei, instruirea viitorilor cercetători privind buna conduită în cercetarea științifică constituind o misiune deosebit de importantă.

Art. 7. (1) Cooperarea și colegialitatea în grupurile de cercetare științifică reprezintă o protecție față de erorile științifice și față de fraudă, asigurând transparența rezultatelor și conducând la creșterea valorii produselor științifice

(2) Cooperarea trebuie să permită schimbul de idei, criticile reciproce, verificarea reciprocă a rezultatelor etc.

Art. 8. Respectul față de proprietatea intelectuală și față de probitatea intelectuală evită cazurile de fraudă sau plagiat.

Art. 9. (1) Originalitatea și calitatea produselor științifice trebuie să primeze asupra cantității la evaluarea rezultatelor cercetării științifice

(2) Criteriile cantitative de evaluare a rezultatelor cercetării științifice trebuie corelate cu cele care privesc originalitatea și eficiența procesului cunoașterii.

Art. 10. (1) Datele primare care au condus la ieșirea pe piață a produsului științific trebuie păstrate, în condiții de siguranță, pe toată durata stabilită de universitate

(2) Datele primare trebuie să permită reproductibilitatea produsului științific și în alte grupuri de cercetare.

Art.11. Datele contradictorii, diferențele de concepție experimentală sau de practică, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării – dezvoltării și nu constituie abateri de la buna conduită în cercetare.

Art.12. Cercetarea științifică nu trebuie să conducă la pagube sociale sau individuale. Acest principiu este de mare importanță în special pentru elaborarea de teme finanțate din fonduri publice.

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

Art.13. Finanțarea cercetării din fonduri publice trebuie făcută, cu multă transparență, pe baza unor criterii acceptate de comunitatea științifică și care sunt în concordanță cu strategia națională a cercetării științifice.

Art.14. Declanșarea conflictelor de interese constituie un mecanism de diminuare a influențelor nedorite asupra evaluării cercetătorilor științifici și a rezultatelor cercetării. In acest fel se elimină subiectivismul evaluatorilor care, de regulă, aparțin aceluiași domeniu de cercetare.

Art.15. Presiunea exercitată negativ asupra cercetătorilor pentru creșterea numărului de produse științifice este de neacceptat. Presiunea se reflectă asupra calității cercetării științifice și a produselor acesteia.

Art.16. Sabotajul în cercetarea științifică reprezintă o crimă instituțională sau individuală. El trebuie pedepsit conform legislației juridice în domeniu.

Art. 17. Alte principii în activitatea de cercetare sunt:

(1)*Protejarea participanților.* Cercetătorul va proteja statutul personal, social, financiar, organizațional sau politic al participanților la cercetare, nu va face rău și va asigura drepturile tuturor celor cu care interacționează pentru realizarea cercetării.

(2) *Promovarea stării de bine a participanților.* Cercetătorul va lucra în beneficiul participanților, va stabili relații de încredere cu cei cu care lucrează, respectând standardele de conduită profesională și fiind conștient de responsabilitățile sale profesionale și științifice pentru societate și pentru comunitățile specifice în care lucrează.

(3)*Promovarea preciziei, onestității și adevărului.* Cercetătorul nu înșală, nu se implică în fraude și nu denaturează intenționat faptele și datele folosite și concluziile publicate sau furnizate participanților.

(4)*Corectitudinea și recunoașterea limitelor de competență.* Cercetătorul nu își va depăși limitele de competență, nu va utiliza instrumente sau metode pentru care nu este abilitat, evitând ca expertiza lui să conducă la practici nedrepte.

(5)*Respectul demnității și valorii oamenilor, a dreptului la intimitate, confidențialitate și autodeterminare.* Personalul de cercetare-dezvoltare are obligația să desfășoare activitățile de cercetare-dezvoltare manifestând respect față de ființele vii și în particular față de om ca ființă rațională, netratându-le niciodată doar ca mijloc, ci întotdeauna ca valoare supremă. Cercetătorul va respecta diferențele culturale, individuale și de rol, inclusiv pe cele de vârstă, gen, rasă, etnie, cultură, origine națională, religie, orientare sexuală, dizabilitate, limbă și statut socio-economic și le va lua în considerare când lucrează cu membrii acestor grupuri.

(6)*Principiul autonomiei:* personalul de cercetare-dezvoltare trebuie să aibă libertatea de a face propriile alegeri, de a-și dezvolta aptitudinile, de a cerceta, cu respectarea normelor legale în vigoare și să respecte acest principiu și pentru persoanele cu care colaborează.

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

(7)*Principiul integrității*: personalul de cercetare-dezvoltare își va exercita activitatea cu onestitate, corectitudine și spirit colegial, în deplină concordanță cu celelalte principii etice, fără nici o ingerință din afară.

(8)*Principiul binefacerii*: personalul de cercetare-dezvoltare are obligația să promoveze acele activități de cercetare-dezvoltare care produc beneficii sociale sau economice punând în balanță beneficiile, daunele și riscurile în vederea obținerii unui rezultat optim, fără a ignora interesul individual.

(9)*Principiul precauției*: personalul de cercetare-dezvoltare are obligația de a clarifica gradul de risc ce caracterizează rezultatele cercetării-dezvoltării. În desfășurarea activităților de cercetare-dezvoltare vor fi luate în considerare toate consecințele care pot fi prezise (prevăzute, anticipate) pe baza datelor științifice, alături de acelea a căror probabilitate nu poate fi negată chiar dacă nu este dovedită științific.

7. Stabilirea colectivului de autori

Art.18. Stabilirea colectivului de autori:

(1) Autor unic/ co-autori - persoane care s-au implicat activ și semnificativ în:

- toate fazele cercetării;
- conceperea, proiectarea și efectuarea cercetării experimentale;
- analiza și/sau interpretarea rezultatelor cercetării;
- elaborarea primară a manuscrisului, sau analiza critică a acestuia și aducerea unor îmbunătățiri substanțiale asupra conținutului științific;
- stabilirea versiunii finale a articolului științific.

(2) Autorii aceluiași produs științific sunt solidari responsabili, și, după caz, individual, pentru corectitudinea lui.

(3) Calitatea de autor onorific nu este acceptată

Art.19. Ordinea nominalizării autorilor unui articol

(1) Se realizează conform contribuției acestora, în ordine descrescătoare:

- în ordine alfabetică, în cazul în care autorii au contribuții relativ egale;
- prim-autor - responsabil cu colectarea și analizarea datelor și redactarea primei versiuni a articolului;
- autor de corespondență - coordonatorul grupului, cel care își asumă întreaga responsabilitate asupra articolului.

Art.20. Secțiunea “Mulțumiri” - Acknowledgements –

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

- pot fi menționate persoane care au citit și au avut observații asupra conținutului științific al articolului, dar care nu au calitatea de autor;
- organizații care au oferit suport financiar din partea unor organizații, contracte de cercetare sau anumite materiale;
- colaboratori care au furnizat unele materiale (de ex. substanțe chimice, aparate, etc.)

Art.21. Obligațiile autorilor și co-autorilor unui articol științific

(1) Rezultatele experimentale și interpretarea acestora prezentate de autor/co-autori, în cadrul unui manuscris transmis spre publicare, trebuie să fie originale, respectiv să fie comunicate pentru prima dată.

(2) Să confirme în scris faptul că lucrarea respectivă nu a fost și nu va fi transmisă unei alte publicații decât în cazul în care publicația la care a fost transmisă lucrarea inițial o va respinge, (confirmare în scris).

(3) Referințele bibliografice trebuie să fie citate în mod corect și conform cu cerințele publicației.

(4) Să nu citeze lucrările proprii decât dacă au legătura cu lucrarea trimisă la publicare.

(5) Să aplice legislația în vigoare privind protecția drepturilor de proprietate intelectuală, protecția datelor personale și alte reglementări în vigoare în România și în cadrul Uniunii Europene.

(6) Să manifeste integritate profesională și să aplice valorile deontologice în domeniul cercetării științifice.

(7) Să aplice standardele referitoare la managementul calității în domeniul cercetării. Autorul și co-autorii au o responsabilitate comună în privința rezultatelor cercetării.

(8) Co-autorii au responsabilitatea de a citi integral manuscrisul înainte de publicare.

(9) Calitatea de autor sau co-autor revine numai persoanelor care au avut o contribuție substanțială la cercetare, contribuind la următoarele activități:

- a. proiectarea și realizarea cercetării sau culegerea datelor ori analiza și interpretarea datelor;
- b. redactarea articolului sau revizuirea lui critică din perspectiva conținutului;
- c. aprobarea versiunii finale a lucrării științifice care urmează să fie transmisă spre publicare.

Art. 22. Se vor avea în vedere Principiile *Declarației de la Helsinki*:

- în cercetarea care implică subiecți umani, bunăstarea acestora prevalează orice interes științific sau social;
- mai multe standarde etice subliniază respectul persoanei și protecția sănătății și a drepturilor subiecților înrolați în studiu;

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

- populațiile vulnerabile (persoane cu disabilități fizice sau psihice) necesită o protecție specială;
- procedeele experimentale trebuie detaliate într-un protocol care va fi supus spre aprobare unui comitet de revizuire etică;
- investigatorii trebuie să supună comitetului de revizuire etică posibilitatea apariției efectelor adverse serioase;
- participanții la studiu trebuie să consimtă, fiind informați. Dacă nu pot să-și asume singuri consimțământul, un reprezentant legal autorizat o va face în locul lor;
- subiecții participanți la studiu au dreptul să-și protejeze propria integritate;
- consimțământul informat trebuie să fie documentat;
- contextul în care se obține consimțământul informat este tot atât de important ca și informația cuprinsă în document;
- consimțământul trebuie obținut în condiții care să reducă la minimum posibil orice influență inoportună.

8. Aspecte privind drepturile de autor

Art. 23. Dreptul de autor este reglementat de:

- Legea nr. 8 din 14 martie 1996, privind drepturile de autor și drepturile conexe, -publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 60, 26 martie 1996;
- Legea nr. 285 din 23 iunie 2004, pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în “Monitorul Oficial”, Partea I, nr. 587, 30.VI.2004;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 123 din 1 septembrie 2005, privind modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 843, 9.IX.2005;
- Legea nr. 329 din 14 iulie 2006, privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 123/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, publicată în “Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 657 din 31.VII.2006;

Art.24. Conform Legii 8/1996:

(1) Autor - persoana fizică sau persoanele fizice care au creat opera; persoana sub numele căreia opera a fost adusă pentru prima dată la cunoștința publicului; persoana fizică sau juridică ce o face publică având consimțământul autorului, atâta timp cât acesta nu își dezvaluie identitatea (opera a fost adusă la cunoștința publică sub formă anonimă sau sub un pseudonim care nu permite identificarea autorului)

(2) Co-autori - persoane fizice care au realizat în colaborare o opera comună între care una poate fi autorul principal; în lipsa unei convenții contrare, coautorii nu pot utiliza opera decât

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

de comun acord. Refuzul consimțământului din partea oricăruia dintre coautori trebuie să fie temeinic justificat.

Art.25. (1) Dreptul de autor asupra unei opere literare, artistice sau științifice, precum și asupra altor opere de creație intelectuală este recunoscut și garantat în condițiile prezentei legi. Acest drept este legat de persoana autorului și comportă atribute de ordin moral și patrimonial.

(2) Opera de creație intelectuală este recunoscută și protejată, independent de aducerea la cunoștința publică, prin simplul fapt al realizării ei, chiar în forma nefinalizată.

Art.26 Recunoașterea drepturilor prevăzute în prezenta lege nu prejudiciază și nu exclude protecția acordată prin alte dispoziții legale.

Art. 27. Obiectul dreptului de autor

(1) Operele originale de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea și destinația lor, de exemplu:

- scrierile literare și publicistice, conferințele, predicile, pledoariile, prelegerile și orice alte opere scrise sau orale, precum și programele pentru calculator;
- operele științifice, scrise sau orale: comunicările, studiile, cursurile universitare, manualele școlare, proiectele și documentațiile științifice;
- operele fotografice, precum și orice alte opere exprimate printr-un procedeu analog fotografiei;
- lucrările din domeniul științei, în general.

(2) Operele derivate care au fost create plecând de la una sau mai multe opere preexistente, și anume:

- traduceri, adaptările, adnotările, lucrările documentare, aranjamentele muzicale și orice alte transformări ale unei opere literare, artistice sau științifice care reprezintă o muncă intelectuală de creație;
- culegerile de opere literare, artistice sau științifice, cum ar fi: enciclopediile și antologiile, colecțiile sau compilațiile de materiale sau date, protejate ori nu, inclusiv bazele de date, care, prin alegerea sau dispunerea materialului, constituie creații intelectuale.

(3) Opera comună - rezultatul activității coautorilor, dintre care unul poate fi autor principal; în cazul în care contribuția fiecărui coautor este distinctă, aceasta poate fi utilizată separat, cu condiția să nu se prejudicieze utilizarea operei comune sau drepturile celorlalți coautori (Ex: o carte în care fiecare capitol este scris de un autor diferit, precizat)

(4) Opera colectivă - contribuțiile personale ale coautorilor formează un tot, fără a fi posibil, să se atribuie un drept distinct vreunui dintre coautori asupra ansamblului operei create.

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

(5) În lipsa unei convenții contrare, dreptul de autor asupra operei colective aparține persoanei fizice sau juridice din inițiativa, sub responsabilitatea și sub numele căreia a fost creată.

9. Brevete de invenție

Art.28. Legislație:

- Legea nr. 64 din 11 octombrie 1991, privind brevetele de invenție, republicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 541, 8.VIII.2007 - Anexa 2

-Hotărârea Guvernului nr. 547 din 21 mai 2008, pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, publicată în “Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 456, 18.VI.2008

- Drepturile asupra unei invenții sunt recunoscute și apărute pe teritoriul României prin acordarea unui brevet de invenție de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM);

- Sunt recunoscute și apărute drepturile decurgând din brevetul european – acordat de Oficiul European de Brevete, conform Convenției privind eliberarea brevetului european, care a fost adoptată la München, la 5 octombrie 1973

Art.29. Dreptul la brevet - aparține inventatorului sau succesorului său în drepturi.

(1) inventator - persoana care a creat invenția - succesor în drepturi poate fi orice persoană (fizică sau juridică) căreia i s-a transmis fie dreptul la acordarea brevetului de invenție, fie drepturile care decurg dintr-un brevet de invenție eliberat de autoritățile competente.

(2) În cazul în care invenția a fost creată împreună de mai mulți inventatori, fiecare dintre aceștia are calitatea de coautor al invenției, iar dreptul aparține în comun acestora.

(3) Dacă două sau mai multe persoane au creat aceeași invenție, independent una de alta, dreptul la brevet aparține aceleia care a depus o cerere de brevet a cărei dată de depozit este cea mai veche.

(4) Dacă invenția rezultă dintr-un contract de cercetare, în lipsa unei clauze contrare, dreptul la brevet de invenție aparține unității care a comandat cercetarea, inventatorul având dreptul la o remunerație suplimentară stabilită prin act adițional la contractul individual de muncă.

10.Responsabilități

Art.30. Membrii comunității academice din UNEFS au obligația să respecte:

- normele juridice și actele normative în vigoare, prin care se reglementează raporturile sociale și profesionale care apar în domeniul cercetării științifice și inovării;

- prevederile prezentului cod;

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

- codurile de etică și regulamentele aprobate de Autoritatea națională pentru cercetare științifică.

Art.31. Părțile implicate în procesul de cercetare își asumă o serie de responsabilități privind planificarea proiectului de cercetare, calitatea cercetării, cunoașterea procedurilor de etică, luarea deciziei, derularea cercetării.

(1)**planificarea proiectului de cercetare** - cercetarea este un fenomen social complex ce presupune asumarea unor obligații esențiale încă din etapa de planificare. Aceasta presupune cunoașterea de către cercetători a consecințelor ce pot avea impact asupra persoanelor implicate în proiectul de cercetare.

(2)**calitatea cercetării** - instituțiile care colaborează la realizarea proiectului de cercetare își asumă responsabilitatea de a asigura calitatea condițiilor de cercetare.

(3)**cunoașterea procedurilor de etică** – UNEFS garantează colectivelor de cercetare independență totală, asigurând toate resursele pentru a le permite să-și asume rolul lor de educație și reglementare a relațiilor în cercetare, cu rol de a proteja participanții la cercetare prin asumarea și înțelegerea riscurilor concrete.

(4)**luarea deciziei** - toți membrii echipei de cercetare trebuie să încheie un angajament de participare la proiectul de cercetare care presupune cunoașterea și calitatea temei de cercetare.

(5)**derularea cercetării**- desfășurarea procesului de cercetare presupune și o supraveghere permanentă corespunzătoare:

- *îmbogățirea cunoașterii în domeniu* - îmbogățirea cunoașterii în domeniul de cercetare presupune analiza critică, responsabilitatea și justețea ideilor generale acceptate, respectarea disciplinei în cercetare.

- *stabilirea relațiilor de responsabilitate ce influențează derularea activității* - în desfășurarea activității de cercetare între toți participanții trebuie să se instaureze relații de responsabilitate.

- *participarea efectivă la activitățile de cercetare* - activitatea de cercetare implică participarea deplină a persoanelor, participare care poate să aibă repercusiuni profunde în familie, grupuri sau colectivități.

Art.32. UNEFS trebuie să asigure structura organizatorică și condițiile care să permită respectarea principiilor și standardelor bunei conduite în cercetarea științifică, precum și buna funcționare a comisiei de etică în cercetare – dezvoltare - inovare

Art.33. Unitățile și instituțiile de cercetare-dezvoltare, precum și cercetătorii științifici însuși poartă responsabilitatea pentru respectarea normelor și valorilor etice în cercetare – dezvoltare.

Art. 34. Unitățile și instituțiile care fac parte din sistemul național de cercetare – dezvoltare, ca și cercetătorii științifici însuși au responsabilități directe asupra:

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

- (a) respectării dreptului la viață;
- (b) respectării libertății individuale;
- (c) respectării demnității umane;
- (d) protecției ființei umane, a animalelor și a mediului mînconjurător;
- (e) libertății de expresie;
- (f) securității alimentației;
- (g) securității sistemului de informatizare a datelor.

Art.35. Autorii aceluiași produs științific sunt solidari responsabili, și, după caz, individual, pentru corectitudinea lui. Calitatea de autor onorific nu este acceptată.

Art.36. UNEFS, precum și cercetătorii științifici înșiși au datoria de a sesiza instituțiile statului atunci când constată că rezultatele cercetării științifice au un efect negativ asupra societății.

Art.37. Responsabilitatea pentru folosirea corectă a fondurilor de cercetare revine unităților și instituțiilor din sistemul național de cercetare – dezvoltare.

11. Normele de bună conduită și abateri în cercetare

Art.38. Normele de bună conduită privind cercetarea din domeniul Științei Sportului și Educației Fizice se aplică pentru:

- a) activitatea științifică, începând de la proiectarea până la finalizarea acesteia;
- b) activitatea de comunicare, publicare a rezultatelor cercetării-dezvoltării;
- c) brevetele de invenție, protecția desenelor și modelelor industriale (cf. Legii nr. 129/1992 republicată), dreptul de autor și drepturile conexe (cf. Legii nr. 8/1996 cu modificările și completările ulterioare);
- d) evaluarea și monitorizarea instituțională a cercetării-dezvoltării din perspectiva respectării normelor etice.

Art.39.(1). Constituie abateri de la buna conduită în cercetarea științifică, abaterile menționate în art. 310, Legea 1/2011:

- a) plagierea rezultatelor sau publicațiilor altor autori;
 - b) confecționarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
 - c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare;
- (2) Asocierea la abaterile de la bună conduită atrage răspunderea etică, potrivit art. 2.1(6) din Legea 206/2004, cu modificările și completările ulterioare.
- (3) În cercetarea cu participanți umani, abaterile de la normele de buna conduită, includ, pe lângă abaterile grave și diverse forme de discriminare, nedezvăluirea conflictelor de interese,

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

nerespectarea confidențialității, abuzul de autoritate, obstrucționarea activității de cercetare-dezvoltare, obstrucționarea activității unei comisii de etică și a unei comisii de analiză în domeniul cercetării - dezvoltării sau a Consiliului Național de Etică precum și nerespectarea prevederilor și procedurilor legale, în conformitate cu normativele în vigoare.

Art. 40. Se identifică două tipuri de abateri de buna conduită în etica cercetării:

(1) Abateri definite conform Legii 206/2004:

Frauda în știință - acțiunea deliberată de confecționare, falsificare, plagiere sau înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării științifice;

Confecționarea de date - înregistrarea și prezentarea unor date din imaginație, care nu sunt obținute prin metodele de lucru folosite în cercetare;

Falsificare - măsluirea materialelor de cercetare, a echipamentelor, proceselor sau rezultatelor; omiterea unor date sau rezultate de natură a deforma rezultatele cercetării;

Plagiat - însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor sau textelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație personală;

Conflict de interese - situația de incompatibilitate în care se află o persoană care are un interes personal ce influențează imparțialitatea și obiectivitatea activităților sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea și raportarea activităților de cercetare-dezvoltare

(2) Abateri nedefinite în legislația românească:

Publicarea multiplă (auto-plagiat) - un autor utilizează părți substanțiale din propriile lucrări deja publicate fără a preciza corespunzător referințele - publicarea unui articol în multiple jurnale - adăugarea unor cantități mici de date noi unui articol deja publicat

Manipularea imaginilor incluse într-un articol: integritatea imaginilor - aspect reglementat de câteva standarde acceptate de toate publicațiile științifice; această abatere este considerată fraudă;

Substituirea identității autorului - autorul real nu este cel menționat în articol;

Includerea de persoane pe lista de autori - nu au contribuții substanțiale la cercetare - sunt persoane cu notorietate care pot facilita publicarea.

Alte abateri:

- neinclusiunea în colectivul de autori a unor persoane care au lucrat efectiv în proiect;
- includerea unor persoane (de obicei de notorietate) fără știrea acestora pentru a crește artificial valoarea articolului;
- trecerea automată în colectivul de autori a șefilor de departamente;

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

- publicarea unor lucrări efectuate de tineri cercetători (studenți, masteranzi), fără știrea acestora și fără a li se recunoaște meritele.

Art.41. În realizarea cercetărilor pentru finalizarea studiilor de licență și masterat, respectarea normelor de etică se asigură de către student și cadrul didactic care îndrumă lucrarea. Aceste norme nu constituie obiectul analizelor comisiei de etică în activități de cercetare - dezvoltare – inovare.

12.Sanctiuni

Art.42.Sesizarea unei abateri de la buna conduita etică în cercetare-dezvoltare implicând activități cu participanți umani se face în scris, fiind însoțită de documente doveditoare și cuprinde datele de identificare ale persoanei care face sesizarea, ale persoanei care face obiectul sesizării, cât și a faptelor imputate acesteia. Sesizarea este adresată Rectorului.

Art. 43. Pentru abaterile de la buna conduită în cercetare-dezvoltare se aplică sancțiunile disciplinare prevăzute în:

- *Codul de etică și deontologie profesională al personalului de cercetare-dezvoltare;*
- *Legea nr.64/1991* privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările ulterioare;
- *Legea nr. 8/1996* privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare.
- Codul de etică și deontologie profesională universitară din UNEFS.

Art.44.Conduita științifică necorespunzătoare se constată în două etape succesive:

(1)**Ancheta** – etapa inițială a cercetărilor asupra fraudei în cercetarea științifică care se declanșează după sesizarea și după informarea în scris a persoanei /persoanelor incriminate. Ancheta are rolul de a verifica dacă sesizarea are o bază reală sau nu și este realizată de un număr mic de persoane.

(2)**Investigația** – etapa a doua a cercetărilor asupra fraudei, care urmează anchetei și care se bazează pe fapte dovedite; investigația se declanșează pe baza raportului comisiei de anchetă.

Art.45. Principalele sancțiuni care se acordă în cazul confirmării cazurilor de încălcare a eticii în cercetare sunt:

- îndepărtarea persoanei/persoanelor din echipa de realizare a proiectului;
- schimbarea responsabilului de proiect;
- retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea regulilor de bună conduită științifică;
- muștrare scrisă;

Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București Prorectorat	CODUL DE ETICĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE	EDIȚIA: 1 REVIZIA: 0
	COD UNEFS – ICO 02	APROBAT DE SENAT DATA: 28.01.2019

- retrogradare din funcție;
- suspendarea din funcție;
- concedierea;
- comunicarea rezultatelor investigației către organizații, instituții publicații etc; - interdicția de participare la competiția de obținere a finanțării temelor de cercetare;
- interdicția de a face parte din diverse comisii (de evaluare, de acordarea de fonduri etc.);
- obligația de a face publice (dar fără a afecta imaginea unității sau instituției de cercetare-dezvoltare) corecțiile asupra rezultatelor obținute de cel incriminat;

12. Dispoziții finale

Prevederile prezentului cod intră în vigoare la data aprobării de către Senatul UNEFS, 28.01.2019.

13. Lista de difuzare

1. Rectorat
2. Prorectorat
3. Facultatea de Educație Fizică și Sport
4. Facultatea de Kinetoterapie
5. Școala Doctorală
6. Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD)
7. Centrul de Cercetări Interdisciplinare A.Partheniu (UNEFES)
8. Secretariatul Universității
9. Direcția Generală Administrativă
10. Direcția Financiar - Contabilitate
11. Serviciul Organizare Resurse Umane și Salarizare
12. Oficiul Juridic